

Základná škola Bystrany 13
Obdobie plánu: školský rok 2025/2026

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Názov školy: Základná škola Bystrany 13

Obdobie plánu: školský rok 2025/2026

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Stručný popis, ako škola uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (s uplatňovaním, ktorých Štandardov má ŠaŠZ dobrú prax a pri uplatňovaní, ktorých Štandardov identifikuje nedostatky, a v čom sú ich príčiny)

1. Štandard č. 1: Priestorová desegregácia

Tento štandard sa zameriava na to, ako sú žiaci rozdelení do tried a priestorov, aby sa predišlo vytváraniu segregovaných skupín.

- **Dobrá prax:**
 - V škole sa dbá na to, aby boli triedy tvorené rovnomerne, bez ohľadu na etnický alebo sociálny pôvod žiakov. Využívame nástroje na monitorovanie zloženia tried.
 - Všetci žiaci majú rovnaký prístup k špecializovaným učebniam (počítačová učebňa).
- **Identifikované nedostatky a ich príčiny:**
 - **Nedostatok:** Niektorí rodičia majú tendenciu vyberať si triedy alebo triednych učiteľov, čo môže viesť k neúmyselnej segregácii.
 - **Príčina:** Nízke povedomie rodičov o dôležitosti inkluzívneho prostredia.

2. Štandard č. 2: Organizačná desegregácia

Tento štandard sa týka rovnakého prístupu ku vzdelávacím aktivitám a mimoškolskej činnosti.

- **Dobrá prax:**
 - Ponúkame širokú škálu krúžkov, do ktorých majú prístup všetci žiaci.
 - Pravidelne organizujeme spoločné podujatia pre celú školu (Deň rodiny, športové súťaže), ktoré podporujú interakciu medzi žiakmi.
- **Identifikované nedostatky a ich príčiny:**
 - **Nedostatok:** Žiaci sa menej často zúčastňujú na popoludňajších aktivitách a výletoch.
 - **Príčina:** Finančné bariéry a obmedzená podpora zo strany rodiny.

3. Štandard č. 3: Sociálna desegregácia

Tento štandard sa zameriava na vytváranie priateľského a tolerantného prostredia bez predsudkov.

- **Dobrá prax:**
 - V škole pracuje tím pedagogických asistentov, ktorý poskytuje individuálnu podporu žiakom.
 - Učitelia pravidelne absolvujú školenia.
- **Identifikované nedostatky a ich príčiny:**

- **Nedostatok:** Napriek osvete sa v triedach občas objavujú predsudky a stereotypné správanie medzi žiakmi.
- **Príčina:** Nedostatočné programy na rozvoj sociálnych zručností a empatie. Chýbajú priame aktivity, ktoré by budovali vzájomné vzťahy.

4. Štandard č. 4: Kurikulárna desegregácia

Tento štandard sa týka prístupu k obsahu a kvalite vzdelávania.

- **Dobrá prax:**
 - Škola poskytuje všetkým žiakom rovnaké učebnice a vzdelávacie materiály.
 - Využívame diferencované vyučovanie, aby sa prispôbilo rôznym vzdelávacím potrebám žiakov.
- **Identifikované nedostatky a ich príčiny:**
 - **Nedostatok:** Žiaci z rôznych prostredí majú odlišnú úroveň základných vedomostí, čo sťažuje vyučovanie v heterogénnych skupinách.
 - **Príčina:** Obmedzená príprava žiakov v rodinách a chýbajúce predškolské vzdelanie.

II. Ciele a vízia plánu

Krátkodobé alebo dlhodobé ciele, ktoré škola chce dosiahnuť v oblasti zabezpečenia rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Cieľom tohto plánu je vytvoriť prostredie, kde má každý žiak rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a kde sa rešpektuje jeho jedinečnosť. Škola si stanovuje krátkodobé a dlhodobé ciele, ktoré vedú k naplneniu tejto vízie.

Krátkodobé ciele (školský rok 2025/2026)

- **Posilniť sociálnu inklúziu:** Organizovať aspoň dve spoločné akcie (napr. kultúrny deň, športový turnaj), ktoré budú spájať žiakov z rôznych tried a sociálnych skupín.
- **Vzdelávať pedagogických zamestnancov:** Zabezpečiť, aby všetci učitelia a pedagogickí asistenti absolvovali aspoň jedno školenie zamerané na prácu s rôznorodou skupinou žiakov a elimináciu predsudkov.
- **Zlepšiť komunikáciu s rodinami:** Zaviesť pravidelné informačné stretnutia pre rodičov zo znevýhodneného prostredia, aby sa zvýšila ich informovanosť o dianí v škole.

Dlhodobé ciele (obdobie 3 – 5 rokov)

- **Vytvoriť plne inkluzívnu školskú kultúru:** Vytvoriť prostredie, kde sa inklúzia stane

prirodzenou súčasťou každodennej práce školy a kde sa žiaci, učitelia aj rodičia budú aktívne podieľať na jej rozvoji.

- **Zabezpečiť udržateľné vzdelávacie prostredie:** Vytvoriť komplexný systém, ktorý bude systematicky monitorovať a riešiť prejavy segregácie v triedach a v školských priestoroch.
- **Dosiahnuť akademický úspech pre všetkých:** Zabezpečiť, aby sa znížili rozdiely vo vzdelávacích výsledkoch medzi žiakmi z rôznych sociálnych a etnických skupín prostredníctvom diferencovaného vyučovania a individuálnej podpory.

Tieto ciele sú základným pilierom pre ďalšiu prácu na Pláne uplatňovania štandardov desegregácie.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Konkrétne opatrenia (napr. podľa Časti B Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní) a časový harmonogram rozvrhnutia aktivít a určenie zodpovedností za ich plnenie:

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Priestorová a organizačná desegregácia	Spoločné vyučovanie vo vybraných predmetoch	Pravidelné spájanie tried pri vyučovaní výtvarnej výchovy, telesnej výchovy alebo hudobnej výchovy. Aktivity zamerané na projektové vyučovanie v zmiešaných skupinách.	Triedni učitelia, vedúci predmetových komisií	Od septembra 2025 (priebežne)
Sociálna desegregácia	Programy na rozvoj sociálnych zručností	Implementácia programov zameraných na empatiu, toleranciu a prevenciu šikany. Pravidelné diskusie v triedach na témy predsudkov a stereotypov.	Triedni učitelia, školský psychológ	Od októbra 2025 (priebežne)
Spolupráca s rodinami	Zriadenie kontaktného bodu pre rodičov	Vytvorenie a propagácia funkcie kontaktnej osoby (napr. pedagogický asistent), na ktorú sa môžu rodičia obrátiť so svojimi otázkami a problémami.	Riaditeľ, pedagogický asistent	Od septembra 2025

Vzdelávanie zamestnancov	Interné školenia a workshopy	Organizovanie pravidelných interných školení na tému interkultúrnej komunikácie, práce s rôznorodým kolektívom a desegregácie. Pozývanie externých lektorov z MŠVVŠ SR, NIVAM alebo CPP.	Riaditeľ, zástupca riaditeľa	Od novembra 2025 (2-3 krát ročne)
Sledovanie pokroku	Pravidelné vyhodnocovanie	Pravidelne, minimálne raz za polrok, monitorovať a hodnotiť pokrok v oblasti plnenia tohto plánu. Využívať dotazníky pre žiakov, rodičov a učiteľov.	Pedagogická rada, Rada školy	December 2025 a jún 2026
Kurikulárna desegregácia	Diferencované vyučovanie a podpora	Zabezpečiť, aby učitelia vedeli prispôbiť metódy a obsah vzdelávania individuálnym potrebám žiakov. Využívanie individuálnych vzdelávacích plánov a pedagogickej podpory.	Všetci pedagogickí zamestnanci	Priebežne

IV. Podpora a spolupráca

Identifikácia partnerov, ktorí môžu škole pomôcť (napr. NIVAM, neziskové organizácie,) a zapojenie rodičov a komunity (napr. informačné stretnutia).

Úspešné uplatňovanie tohto plánu si vyžaduje aktívnu spoluprácu nielen v rámci školy, ale aj s externými partnermi a celou komunitou.

1. Spolupráca s odbornými inštitúciami

- **NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže):** Budeme aktívne využívať metodickú podporu, materiály a vzdelávacie programy, ktoré ponúka NIVAM v oblasti inkluzívneho vzdelávania a prevencie segregácie.
- **CPP (Centrum poradenstva a prevencie):** Udržiavať pravidelnú spoluprácu s CPP v Levoči na zabezpečenie psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva pre žiakov a ich rodiny.
- **Neziskové organizácie:** Nadviazať partnerstvo s neziskovými organizáciami pôsobiacimi v

regióny (napr. [Názov organizácie]), ktoré sa venujú podpore detí z marginalizovaných skupín. Ich cieľom je pomôcť s realizáciou projektov zameraných na integráciu a rozvoj detí.

2. Zapojenie rodičov a komunity

- **Pravidelné informačné stretnutia:** Organizovať stretnutia s rodičmi zo všetkých komún (minimálne raz za polrok), kde ich budeme informovať o pokroku v plnení tohto plánu a kde môžu vyjadriť svoje názory.
- **Využívanie asistentov v styku s komunitou:** Ak je to možné, spolupracovať s asistentmi, ktorí slúžia ako most medzi školou a rodinami a pomáhajú pri prekonávaní jazykových alebo kultúrnych bariér.
- **Spoločné podujatia:** Zapájať rodičov a komunitu do organizácie spoločných školských podujatí (napr. Dni otvorených dverí, vianočný bazár, kultúrne vystúpenia), aby sa podporili vzájomné vzťahy.

Touto formou chceme zabezpečiť, že podpora a spolupráca sa stanú neoddeliteľnou súčasťou našej práce na vytvorení inkluzívneho a desegregovaného prostredia.

Užitočné odkazy na odborné materiály pre školy a zriaďovateľov k desegregácii -

<https://www.minedu.sk/odborne-materialy-pre-skoly-azriadovatelov-kdesegregácii/>

Nižšie uvedené metodické materiály môžu pri aktívnej činnosti školy, školského zariadenia a jeho zriaďovateľa prispieť k prevencii a odbúraniu segregovaného vzdelávania a k zabezpečeniu rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Metodické a strategické materiály MŠVVaM SR a jeho priamo riadených organizácií:

- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie platné od 1.1.2025](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie v maďarskom jazyku](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Spolu v jednej lavici](#) (MŠVVaŠ SR, 2022)
- [Metodika podporujúca inkluzívne vzdelávanie v školách](#) (ŠPÚ, 2015)
- [Multikultúrna výchova v predprimárnom vzdelávaní](#) (MPC, 2014)
- [Učíme sa žiť v pestrom svete](#) (MPC, 2008)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (ŠPÚ)
- Vzdelávaci a metodologický portál: [Spolu • Together • Jekhetane](#) (ŠPÚ)
- [Internetový portál: Vzdelávanie 21. storočia](#) (NIVaM)

Inšpiratívne materiály na podporu tolerancie, inklúzie a rozmanitosti

- [Sprievodca wellbeingom v školskom prostredí](#) (ŠŠI, 2023)
- [Index inklúzie](#) (NDS, 2019)
- [Mýty a fakty o Rómoch](#) (Človek v ohrození, 2018)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (Rada Európy, 2018)

- [Metodický výklad pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie \(3D\)](#) (ÚSVRK, 2018)
- [Desegregace.cz](#) (PAQ Research)
- [Príručky: Školy, ktoré menia svet](#) (IPAO, 2017 – 2023)
- [Fighting school segregation in Europe through inclusive education](#) (Council of Europe, 2017)
- [My s nimi a oni s nami](#) (Človek v ohrození, 2015)
- [Chance for Children Foundation: Manuál boje proti segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání](#) (Nadace Šance Detěm, 2013)
- [Segregácia alebo inklúzia Rómov vo vzdelávaní: Voľba pre školy?](#) (OSF, 2012)
- [Výchova k tolerancii hrou](#) (PDCS, 2007)

Tento plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie
je platný v plnom rozsahu od 1.09.2025.

V Bystranoch 22.08.2025

Mgr. Matej Mikula
riaditeľ školy

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 25.08.2025

Prerokované s radou školy dňa: